

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกสับด้าแบบเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาถึงการปฏิบัติตามคู่มือโครงการของเกษตรกร ในด้านการปลูก การตัดแต่งกิ่ง การให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การกำจัดวัชพืช การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวผลผลิต การหีบสกัดน้ำมัน และการใช้ประโยชน์จากผลผลิต 3) เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมกับการปฏิบัติตามคู่มือโครงการของเกษตรกร และ 4) เพื่อทราบถึงคำแนะนำของเกษตรกรต่อการดำเนินงานของโครงการ การรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์ตัวอย่างเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกสับด้าแบบเศรษฐกิจพอเพียง ในตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ และตำบลกระบกเตี้ย กิ่งอำเภอนินขาม จังหวัดชัยนาท จำนวน 78 ราย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45 ปี และมีรายได้เฉลี่ย 39,989 บาทต่อปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการผลิตสับด้า มีแรงงานในครอบครัว 1-2 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก มีที่ดินเป็นของตนเองและเช่าผู้อื่นบางส่วน มีวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสับด้าเป็นของตนเอง และยืมผู้อื่นบางส่วน ใช้เงินทุนส่วนตัวในการผลิตสับด้าและกู้ยืมบางส่วน ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม แต่จะเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตรได้แก่ กลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร กลุ่มสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับข่าวสารทางการเกษตรจากทางวิทยุ และใช้โทรศัพท์เป็นช่องทางในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่โครงการ

วิธีการผลิตสับด้าตามคู่มือโครงการ ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการนั้นพบว่า ผู้ให้ข้อมูลปฏิบัติตามในระดับมาก ในด้านการหีบสกัดน้ำมัน การเก็บเกี่ยวผลผลิต การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การให้น้ำ และการควบคุมวัชพืช

ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม กับวิธีการผลิตสับด้าตามคู่มือโครงการของเกษตรกร ที่ทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์นั้นพบว่า เฉพาะสถานภาพส่วนบุคคลในประเด็นประสบการณ์ในการฝึกอบรมเท่านั้น ที่มีผลต่อวิธีการผลิตสับด้าของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

สำหรับข้อเสนอแนะของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการนั้นพบว่า เกษตรกรต้องการให้มีการสนับสนุนการปลูกสับด้าแบบครบวงจร สามารถนำผลผลิตที่ได้ทั้งหมดมาใช้ประโยชน์

The objectives of this study were to investigate: 1) socio-economic characteristics of farmers participating in the sufficiency economy production of *Jatropha curras* project; 2) method of *Jatropha curras* production of the farmers participating in the project on growing, pruning, watering, fertilizer applying, weed eliminating, plant rival eliminating and preventing, yield harvesting, oil extracting, and yield utilizing; 3) relationship between socio-economic characteristics of the farmers and method of *Jatropha curras* production; and 4) suggestions of the farmers participating in the project on the project implementation. Respondents in this study consisted of 78 farmers obtained by random sampling who participated in the projects on *Jatropha curras* growing for sufficiency economy in Makhamtho sub-district, Wat Sing district and Kraboktia sub-district, Nernkarm district, Chainat province. A set of interview schedules was used as a tool for data collection.

Results of the study revealed that most of the respondents were male, 45 years old on average, elementary school graduates, and had an annual income of 39,984. Most of them had experience in training on method of *Jatropha curras* production. They had 1-2 family labourers on average and they did farming as their main occupation. Most of the respondents had their own land and the rest were tenants. Most of them had their own materials for *Jatropha curras* production and the rest borrowed the materials from others. Most of them used their own capital whereas the rest got a loan. Most of the respondents did not have any social position but they were members of agricultural groups like client groups of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives, Agricultural Cooperatives, and Farmer Housewife. They perceived agricultural information through radio broadcast and telephone which were channels for contacting agricultural extension staff.

With regards to the method of *Jatropha curras* production of farmers participating in the project, it was found that the respondents had a high level of practice on the production in the following: oil extraction, yield harvesting, plant rivals prevention and elimination, watering, and weed controlling. For the relationship between socio-economic characteristics of the respondents and method of *Jatropha curras* production, it was found that only training experience effected the method of *Jatropha curras* production of the respondents participating in the project. For suggestions of the respondents, they needed support on a complete *Jatropha curras* production which all of the yield obtained could be utilized.